

Paraules i fets de Dones

Edita

Col·lectiu de Dones en l'Església

D.L.: B-22227-1995 - Preu: 2,50 €

Sumari

Número 36

Juliol-Agost-Setembre 2005

2 Editorial	7 Una transgressió profètica
-Manifest
Ressenya	11 Activitats tercer trimestre
-Abuelita Margarita
2 -El servei	8 Activitats tercer trimestre
-La sexualitat i les relacions
afectives en les
tradicions religioses	12 Activitats del CDE
-Manresa activa
-Gràcia 2005
3 Entrevista	9 Activitats tercer trimestre
-Dones i religions
-Maria Martinell	13 -Un home amb pell
de la dona
4 -El llenguatge
de la Litúrgia	10 Activitats tercer trimestre
-Xarxa Europea de l'Església i
llibertat	14 -22 de juliol "Santa Maria de
Magdala", Patrona del CDE
5 Una transgressió profètica
-Quan les dones
esdevenen
sacerdots		15 Recordatoriis
6 Una transgressió profètica
-Vivències		16 Agenda

EDITORIAL

Com passar d'una riba a l'altra d'un riu, així han estat aquests mesos d'estiu. Presentem en aquest número reflexions, i sobretot, activitats del tercer trimestre. Ara amb tot aquest bagatge passem a l'altra riba, iniciem el nou curs. Voldríem que tot plegat ens servís per madurar-ho a poc a poc. El riu de la vida continua fluint.

Hem recollit les activitats tant de formació com festives, que també n'hi han hagut. Desitgem que totes elles ens esperonin per augmentar-les.

Un fet destaca, l'ordenació de la Geneviève Beney. Les companyes

que van assistir a la cerimònia ens comuniquen les seves impressions; i hi afegim també una breu selecció dels articles de la revista francesa *Golias*.

El Col·lectiu va fer arribar un manifest als mitjans de comunicacions, però se'n van fer molt poc ressò. Algunes notícies, a l'estiu, sembla que també es fonguin. I ben al contrari, a Lió, la notícia va acaparar el dia 2 de juliol, la primera plana dels diaris *Rhône et la Région* i *Le Progrès Dimanche*.

En aquest número iniciem una sèrie d'entrevistes, amb un qüesti-

onari preparat per la periodista Carme Escales. Voldríem destacar dones que no es volen distingir per ser famoses, sinó per estar convençudes que amb el seu treball incansable poden contribuir a fer un món a l'abast de tots.

Només subratllar que el **TORNEM-HI** vol dir que l'empenta l'hem de donar cadascuna, recordem que un trencadís gaudinià i un altre i un altre... componen una esplèndida ceràmica. De la mateixa manera el Col·lectiu el fem entre totes, i entre totes anem configurant el Regne, perquè la Ruah actua amb nosaltres.

El servei

“Els reis de les nacions les dominen com si en fossin amos, i els que tenen poder damunt d'elles es fan dir benefactors. Però vosaltres no heu d'actuar pas així: el més important d'entre vosaltres ha d'ocupar el lloc del més jove”. (Lluc 22, 25 - 26).

Jesús inicia una nova etapa: original, paritària, horitzontal, que va més enllà del fet democràtic, amb relacions, no només recíproques i igualitàries en dignitat, sinó sobretot de servei. I quan Jesús parla de SERVEI, es refereix a la disposició de fer per als altres, amb senzillesa i naturalitat, allò que millor els pugui afavorir, allò que els ajudi a créixer en autoestima i seguretat.

És un caminar diferent per la vida. És una manera de compartir, sense afany de poder, la pròpia vàlua amb les vàlues dels altres. És un saber escoltar i un saber acceptar les aportacions i les iniciatives comunitàries vinguin d'on vinguin mentre aportin llum, esperança i alliberament.

És l'antítesi de la jerarquització, de l'exclusivisme, de l'afany de protagonisme d'uns quants “privilegiats” en els quals rau tot el poder de decisió enfront la subordinació de la majoria, la qual no té cap mena de vot ni de veu.

Aquest actuar no és pas el que Jesús assenyala, el que proposa a les seves seguidores i als seus seguidors. Per això, el model que l'Església, com a Institució, ofereix davant els creients i davant del món, és un model antievangèlic, marginador quant al gènere, antidemocràtic i ple d'adherències de domini, d'aquell domini del qual Jesús ens diu que hem de fugir.

És clar que funcionar dins un esquema de germanor i de reciprocitat no és gens fàcil. Segurament no resulta tan eficaç ni dona tanta seguretat com el fet d'una autoritat ben definida sobre la qual cau tota la responsabilitat i tot el poder de decisió.

Caminar colze a colze, amb esperit de servei i de co-responsabilitat, és iniciar una nova via on la participació, el compartir i el tenir en compte la realitat en què viuen les persones, ens fa avançar per una dreuera escassa de dogmatismes, de prepotència teològica, de sacralitzacions clericals, de servitud al poder, d'un poder que per a més “inri”, s'exerceix en “nom de Déu”.

Cal denunciar tota estructura de domini absolut. I cal que nosaltres, les dones, quan assolim llocs de responsabilitat i parcel·les de poder, funcionem de manera diferent a l'esquema patriarcal que hem heretat i que ha impregnat no solament la manera de governar el món sinó la mateixa Església que ha solidificat una estructura de poder absolut i s'ha cregut amb el dret d'incidir en la marxa dels estats i de les nacions. I aquesta incidència autoritària, resulta nefasta per a la credibilitat del missatge del Regne de Déu.

Hem de fer un retorn a la humilitat i al servei, un gir envers les persones per damunt de lleis marginadores, de morals que ofeguen la vida, de dogmatismes increïbles que només serveixen per refermar el poder religiós i emmascaren més que no pas clarifiquen la validesa de les ensenyances i de la vida de Jesús.

Totes i tots som iguals en dignitat davant Déu, amb els nostres valors i les nostres limitacions. Mai no hem de renunciar a aquesta realitat i d'adoptar una actitud servil davant ningú. El Poble de Déu, al qual pertanyem, és ric en carismes i en dons diversos. I la Comunitat ha de ser capaç d'aprofitar-los tots per tal de gaudir de la seva riquesa plural. La fidelitat a Jesucrist ens exigeix l'esforç d'anar avançant vers una Església paritària, co-responsable i servidora, tota ella, de la humanitat sencera.

Magda Tomàs i Ribes

La Pilar Malla respon a la Carme Escales

Pilar Malla i Escofet

va ser nomenada síndica de greuges de Barcelona el dia 24 de novembre de 2004.

És mestra i treballadora social.

Durant onze anys va treballar a França amb emigrants espanyols, en centres de salut, al Servei Social de Mà d'Obra Estrangera i al Servei Social Internacional.

Ha estat professora de treball social a l'Escola Universitària de Treball Social de Barcelona entre els anys 1969 i 1990.

Ha estat cap dels Serveis Socials de la Generalitat de Catalunya de l'any 1978 a l'any 1981.

Va treballar a Càritas Diocesana de Barcelona

com a responsable del Departament d'Acció Social entre els anys 1974 i 1978. L'any 1981 s'hi va reincorporar com a secretària general i en va ser directora entre els anys 1993 i 1998.

Va ser diputada al Parlament de Catalunya i presidenta de la Comissió de Política Social del Parlament durant la sisena legislatura.

En la intervenció de la dona en un lloc on es prenen decisions importants per a moltes altres persones, què creu que hi aporta una dona pel fet de ser dona?

Hi aporta el que és, i el que sap, és possible que hi hagi un grau de sensibilitat diferent que generalment és per les coses petites que cal valorar perquè sovint la clau de la solució de molts problemes comença per el que és concret, petit, important per les persones... En la meua ja llarga experiència, la que dóna els anys viscuts, he tingut ocasió de treballar amb homes que han assumit responsabilitats al meu costat i el resultat ha estat sempre positiu encara que les persones fossin ben diferents i han demanat de mi, que assumia la responsabilitat última, la flexibilitat necessària perquè el resultat fos el millor possible.

Penso que potser aquesta flexibilitat, el saber adaptar-se sempre perquè l'objectiu que es bus-

ca és el resultat de la tasca, i no el prestigi de la persona que assumeix la responsabilitat, respon força a la manera de ser de moltes dones.

Es veu molt diferent el món des d'un lloc de poder? Se sent des d'aquell lloc si es poden canviar moltes coses? Se sent que si hi haguessin més dones en llocs de poder hi podrien haver més canvis socials i més ràpidament?

Mai he assumit cap càrrec com un lloc de poder, i sí com un lloc de servei, i potser també d'influència al servei dels objectius concrets del treball, ni millor ni pitjor que un altre, un servei que en alguns casos sent menys concrets ha estat més ampli. Però mai he prescindit del contacte amb la realitat, amb els problemes de les persones i dels col·lectius pels qui volia treballar.

Crec que les dones podem contribuir molt als canvis socials, però no podem descuidar que el que fan els polítics és donar

resposta al que creuen que demanen els ciutadans, i els canvis han de venir de tota la societat. El que hem de fer és "que comptin les persones que no compten" i això és pot fer des de molts llocs. Però si les dones que assumeixen responsabilitats socials i polítiques tenen les coses clares en el sentit que el que busquen en primer lloc és contribuir a construir una societat cada dia més justa i solidària, podem aportar una manera de fer concreta: la que té en compte els problemes individuals i els col·lectius. I això és molt nostre.

El poder corromp? ¿No té por que aquesta situació l'allunyi de la gent del carrer, del ciutadà sense cap mena de càrrec ni ambició de tenir-lo mai?

No sé si el poder corromp, ja he dit que les responsabilitats que m'han confiat les veig més com un servei que com un poder. No em sento gens allunyada de la gent del carrer. Viatjo amb autobús i metro, visc el

mateix lloc de sempre. Em sento responsable de la meua feina i contemplo molt la vida que passa al meu entorn, i gràcies a Déu em meravella el somriure d'un infant i em fa patir el vell que no pot caminar i em preocupen molt les dones romaneses que demanen pels nostres carrers...

Què li diria a una dona que tingui ganes de treballar per una millor societat més equitativa entre homes i dones i que, no obstant, defugui de qualsevol lloc de poder moltes vegades per por a ser el punt de crítica davant decisions que pogués prendre, d'altres perquè la responsabilitat en un lloc de treball compromet la dona i hipoteca la seva parcel·la de vida personal i familiar?

Jo penso que cal assumir la vida tal com ve. Crec amb la llibertat de les persones, crec que Déu ens ha fet lliures i ens vol feliços i per tant no crec amb els que tot ho atribueixen a la voluntat de Déu, com si no tinguéssim espai per la pròpia decisió. Cal que assumim la llibertat que Déu ens ha donat i que siguem conscients que som necessàries, però no imprescindibles. Per

tant crec que davant d'una responsabilitat, que jo no en diria tant lloc de poder, cal decidir lliurement, pensar amb la disponibilitat i les ganes que es tenen de desenvolupar una tasca. Cal que siguem generoses sense ser temeràries.

Creu que és incompatible una rica i saludable vida professional i la familiar? -Què s'ha de fer per ajudar les dones en aquest sentit? No creu que són molt petites i lentes les mesures que ja se senten sobre conciliació de vida laboral i familiar?

Penso que és compatible, però en la vida hi ha prioritats, i en cada etapa de la vida també. Les mesures per reconciliar la vida familiar i la vida professional són lentes i cal, al meu entendre, treballar-hi molt i aprofundir-hi, en un moment en el que cada dia hi ha més dones soles amb responsabilitat familiar és necessari revisar a què donem prioritat i les conseqüències personals i socials de les opcions que podem prendre. Crec que el tema no està resolt i cal aprofundir-hi més.

Quan parlem de models socials parlem sempre dels països més desenvolupats, dels països nòr-

dics on les prestacions socials són molt importants i les dones amb fills petits estan quatre i cinc anys sense treballar. Nosaltres ens ho plantegem tot alhora. Responsabilitats de les dones, premis de maternitat, subvencions... Penso que la política es l'art d'optar per la millor solució possible, i cal pensar en això. Tot no es pot fer sempre. Però és clar que com més dones ocupin els llocs on es prenen decisions importants per a la societat, més normalitat d'aquest fet assumiran les noves generacions.

Creu que la intervenció de la dona a l'Església apropiaria el poble a la institució més que en els darrers temps ho ha estat fent, sense un paper protagonista de la dona en el seu organigrama?

Un altre problema és el paper de la dona a l'Església. L'Església no ha acabat d'assumir el canvi de valoració de la dona com ho estant fent certes societats desenvolupades. La dona ha de tenir més funcions, a la pràctica cada dia fa més serveis, però no descuidem que el poble de Déu és el més important, i per tant hem d'ajudar també a valorar la seva missió.

El llenguatge de la Litúrgia

Un grup del Col·lectiu hem treballat, aquest curs, el llenguatge de gènere en els llibrets de *La Missa de cada dia*, Editorial Claret.

Vèiem clarament que hem de rebutjar tota forma de dominació-discriminació lligada al sexe tant en la societat com en l'Església. I perquè és una exigència actual, un valor clau de tota vida comunitària, ens cal:

- desenvolupar la "paritat" per garantir la igualtat de les persones en dignitat i en dret.

- anar canviant mentalitats, comportaments, llenguatge, en l'Església.

- trobar noves pràctiques de co-responsabilitat.

No costaria gens per adequar el llenguatge als temps actuals, substituir allà on diu *home* per *persona*, *humans* o *tothom*, i així tothom hi quedaria integrat. Nosaltres hem anat corregint cada llibret en aquest sentit. Un cop revisats, els hem fet arribar juntament amb una carta a l'Editorial.

M. Antònia Aragay

Quan les dones esdevenen sacerdots

La revista GOLIAS ha editat al juny 2005 un número extraordinari sota el títol *Quand les femmes deviennent prêtres*. Hem extret de la secció *L'Enquête-dossier* les introduccions de quatre dels seus vuit articles; la elecció ha estat difícil, la manca d'espai ho ha exigit.

La prova de l'iconografia:

La teòloga Joana Morris ha estat la primera a demostrar que les dones van ser ordenades sacerdots i bisbes a l'Església primitiva. Partint de les fonts neotestamentàries i històriques, Morris pretén que les dones han conegut la paritat en el servei a Déu des dels principis de l'Església. Van ser no solament les destinatàries de la Paraula, sinó també els seus testimonis: predicadores, guaridores, guardianes de comunitats, persones venerables respectades per tothom. Lluny de rebutjar el seu recolzament a les dones per por de l'opinió pública, l'Església va persistir en la seva decisió de cridar les dones igual que els homes al diaconat (d'això, se'n tenia ja una idea), al ministeri presbiterial i episcopal. Morris té fotografies per demostrar-ho. GOLIAS les publica en exclusiva amb els comentaris de Dorothy Irvin.

El sacerdocí de les dones a L'Antiguitat cristiana:

Després d'una anàlisi rigorosa de les fonts literàries i epigràfiques antigues, l'historiador italià Giorgio Otranto arriba a la convicció que al llarg dels primers segles certes dones van ser ordenades sacerdots i que

van exercir tots els deures tradicionalment reservats als homes. Encar-

Terras): Segons les antigues mentalitats, les dones durant els seus em-

pre així i que la prohibició a les dones de rebre el sacrament de l'Orde

ra que es tractés d'una minoria, el fenomen té importància i és digne de ser conegut no només pels investigadors i especialistes, sinó també pel gran públic, sobretot pel públic que segueix amb un gran interès la qüestió tan discutida de l'admissió de les dones a l'Orde sagrat de l'Església catòlica. Hem demanat al professor Otranto de presentar el resultat de les seves investigacions als lectors de GOLIAS.

Excloses de l'altar a causa de la regla (Christian

barassos i regles eren considerades a més d'impures, capaces de transmetre la seva impuresa als altres. Aquesta situació, més que cap altra, ha estat l'ostracisme que ha pesat sobre les dones en els grups socials, polítics i religiosos.

Una pràctica admesa a l'Església primitiva

(Christian Terras): El magisteri romà no vol de cap manera sentir a parlar de l'ordenació de les dones ni al sacerdocí ni al diaconat. Pretén que a l'Església ha estat sem-

no pot ser discutit. Però, és veritablement exacte? Un estudi científic recent de Cloe Taddei Ferretti demostra el contrari. Ella és biòloga, membre del Consell nacional d'investigació, però també és teòloga, especialista de la Sagrada Escripura i membre del seminari permanent de l'Institut de filosofia de la Facultat pontifícia de teologia d'Itàlia meridional.

GOLIAS-FRANCE,
BP 3045

69605 Villeurbanne Cedex
www.golias.fr

Vivències

Vaig anar a Lió, perquè tenia moltes ganes de veure com una dona era ordenada sacerdotessa, perquè penso que jo difícilment (per la meua edat) ho arribaré a veure, admès i consensuat per l'Església Catòlica.

Fa molt de temps que treballo per la integració de la dona en tots els aspectes de la vida, i d'una manera especial en l'Església, segurament perquè he trobat el lloc idoni per a fer-ho. Aquest lloc ha estat el Col·lectiu de Dones en l'Església. El Col·lectiu m'ha ensenyat a descobrir la figura de la dona en la vida de Jesús i els sentiments d'estimació i confiança que Ell va tenir per a les dones de la seva època.

Vaig voler ser al costat de la Geneviève Beney per acompanyar-la en aquest dia en què ella va prendre la decisió de ser ordenada sacerdotessa de manera oficial i públicament davant dels mitjans de comunicació i de l'Església. Ella va ser conscient que podria sortir la "sentència" d'excomunió.

En un comunicat, va explicar que *"aquesta ordenació és una transgressió", "estic en ruptura amb una situació que considero obsoleta perquè és injusta amb les dones, una situació que manté la desigualtat entre homes i dones en matèria de responsabilitats i presa de decisions eclesials"*.

La celebració va tenir lloc en un creuer destinat a passejos sobre el Roina i el Saona. Una seixantena de persones hi van participar.

Va ser ordenada per tres bisbesses provinents d'Alemanya, de Sudàfrica i d'Àustria, respectivament. També sis dones havien estat ordenades sacerdotesses en un vaixell en el riu Danubi. Aquests actes són un símbol evangèlic, com el que va fer Jesús en escollir els/les deixebles des d'una barca.

Aquesta ordenació m'ha fet reflexionar encara més del que ja ho havia fet durant aquests anys darrers sobre el trist avenir que té la dona dintre de l'Església. (...)

L'Església ens acusa del fet de ser dones. L'Església té por a les dones, utilitza els sentiments i les virtuts de les dones per a rebaixar-nos; ens fa

responsables dels molts desordres de la societat, com són la maternitat, el treball, la sexualitat, l'educació dels fills, la desfeta de les famílies, el desconcert de valors etc. L'Església ens humilia i això em fa pensar... d'on ve tanta violència contra la dona?

¿Com viu la fe, la Jerarquia, la cúpula de l'Església que és completament masculista i solament formada per homes? On és la meua representació i la de totes les dones? ¿Com poden opinar sobre les qüestions de dones i les seves necessitats i sentiments, si ells teòricament no les coneixen? I crec que ni tampoc han fet res per conèixer les dones que van estar amb Jesús. (...)

Les dones segons l'Evangeli, van acompanyar Jesús al llarg de la seva vida, van conuiu amb Ell, i això ens porta a deduir que segur que moltes vegades li deuriem rentar i cosir la roba; per altra part, el van perfumar, li van eixugar la suor, van estar al seu costat en el moment de la seva mort, i ...al sepulcre quan no el van trobar van ser elles les primeres en cridar: Ha ressuscitat...Hem vist el Senyor. (...)

Desitjo que aquest acte de la Geneviève Beney fructifiqui. El dia 25 seran ordenades diaconesses 9 dones en un vaixell sobre el riu Sant Llorenç, al Canadà. Penso que ja és hora que les dones diguem, prou! Nosaltres som persones, nosaltres també som deixebles de Jesús (...) L'Església està obviant una part important del missatge de Jesús i està malgastant forces negatives contra un col·lectiu que pot aportar dintre de l'Església uns valors importants.

Els/les cristians, la societat en general, la joventut, en particular, s'estan movent. Hi ha un corrent de crítica molt forta perquè es considera poc creïble el que l'Església predica. I crec que ja és hora que les dones prenguem consciència i que manifestem el nostre malestar. Ens hem de donar suport amb la nostra unió mostrant el nostre desacord, i seguir endavant. Potser algun dia, no gaire llunyà, podrem viure la nostra fe en igualtat.

E. R.

L'Ordenació de la Geneviève ha estat com un somni per a mi. La meua Església, tan estimada, de cop i volta ha fet un tomb perquè Déu ha tret els cors de pedra i els ha posat de carn a l'home i a la dona. Va passar a Lió, el 2 de juliol, en un vaixell on no hi hagué distinció de gènere.

S'hi notava la presència de l'Esperit Sant. Una cerimònia molt diferent de les que jo estava acostumada en les grans celebracions de la Catedral, pel Corpus i altres festes, amb tants bisbes, canonges, sacerdots, Cavallers del Sant Sepulcre etc. Tots ells amb les seves vestimentes i aires de distin-

ció. Allà era diferent, hi regnava l'amor, la senzillesa...; la dona no era passiva tenia una gran activitat, la seva tendresa i sensibilitat es feia present arreu.

Gronxats pel riu Saona, s'hi trobava Déu, era un somni del Cel.

E. P.

He tingut la gran sort que la meva mare em portés a Lió. La cerimònia ha estat molt emocionant, sobretot el moment en què la Geneviève rebia la benedicció.

El que més m'ha agradat de tot ha estat descobrir que les bisbesses i les que estan en camí de ser-ho no s'assemblen gens ni mica en la manera de ser dels bisbes: elles són més properes a la gent per això els agafes confiança de

seguida, ben al contrari dels bisbes, sempre en el seu món. Ells només es preocupen de temes que no porten enlloc i en deixen de banda d'altres de més importants, com la pobresa, les guerres... Sempre m'he avergonyit dels bisbes que ens representen, però ara que comença a haver-hi dones bisbesses, em sento més tranquil·la.

Anna

Manifest

Geneviève Beney va ser ordenada capellana el passat dia 2 de juliol a Lió. L'ordenació l'han fet tres bisbesses, que havien estat ordenades per un bisbe catòlic dissident.

La notícia, no ha tingut gairebé interès per als mitjans de comunicació i no ha generat cap mena de debat. Els fets protagonitzats per dones no mereixen gaire atenció, no són importants ni tan sols al si de l'Església on som majoria! (majoria silenciada i sotmesa).

"Una de les maneres de canviar una llei injusta és violar aquesta llei" va dir Geneviève durant la cerimònia. Una transgressió espe-

ronada per la manca de diàleg i pel pes del Dret Canònic més fort que el de l'Evangeli. Quan es barra el pas a l'Esperança, l'única sortida és apoderar-se del present i actuar de manera revolucionària, seguint el mateix Jesús de Nazaret.

Els arguments que dona la Santa Seu contra l'ordenació de dones són fonamentalment sexistes. Per contra l'evangeli diu clarament que allò que desagrada a Déu no és el sexe sinó les riqueses i el poder. Ens diu, també, que tots els éssers humans som iguals, però a les dones l'Església NO LES CONSIDERA IGUALS.

Per això la transgressió continua, al Canadà, el dia 25 de juliol, s'ordenaran capellanes nou dones més i a París, el gener de 2006, ho seran unes altres.

Hi ha moltes dones creients i catòliques que sentim i vivim de manera profètica aquesta transgressió i voldríem que es pogués iniciar un procés de diàleg que conduís a l'acceptació, per part de la jerarquia catòlica, de l'ordenació de dones com una riquesa en el si de l'Església.

En última instància, sempre haurà de prevaler allò que ens dicti la consciència.

CDE

RESSENYA

De "Papers de justícia i cristianisme" copiem:

***MIRIAM THÉRÈSE WINTER, Desde lo hondo, Ed. Claret. (Biblioteca CDE).**

La història de Ludmila Javorova, dona catòlica ordenada sacerdot en la Txecoslovàquia comunista (...) Destaca l'enorme creativitat una mica esbiaixada del bisbe que la va consagrar amb l'afany de garantir la pervivència de l'Església en una situació que llavors semblava sense sortida.

(Ja es va recomanar en una anterior revista, però ara ens sembla molt oportú).

Marta Gironès, després de la seva lectura reflexiva, ens aconsella:

***MIQUEL COLOM, Francesc d'Assís, l'home evangèlic, Ed. Els Daus.**

L'autor ressalta la sensibilitat de Sant Francesc heretada de la seva mare, Pica. I també la seva humilitat, que el feia estar amatent al servei dels altres.

Ell no va voler que mai li diguessin pare, sinó "germà". La seva comprensió es va fer patent envers tots i cadascun. De la pàg. 147 destaco unes frases perquè crec que han de ser un lema per la nostra vida: *Per Francesc era més important -fer que dir-. Sempre arreu cal ser testimonis de Jesús.* Alguns franciscans d'avui en dia fan notar que no es cap contrasentit afirmar que l'ànima de Francesc tenia molt de femení, diu l'autor. Jo crec que ens convé a totes llegir aquest llibre, hi tenim molt per aprendre.

La sexualitat i les relacions afectives en les tradicions religioses

Ningú no dubta de considerar una necessitat preeminent la formació personal contínua en tots els aspectes, cal estar al dia sobre tot allò que passa al món. Abans haguéssim dit al *nostre entorn* però ara ja no ens podem limitar "a la menuda" per no patir de miopia galopant enfront de l'evolució que vivim. La formació no és sols qüestió d'una etapa de la vida, sinó que a tots nivells la persona amb inquietuds, mai no té aturador, sempre està en actitud d'aprenentatge en un continuum insondable. Altra cosa és que tal com s'avança en edat es minva en facultats, però si ens preocupem de mantenir-nos ben airejades, si ens espavilem per estar *a la page*, entre allò que es pugui incorporar i l'experiència acumulada, Déu n'hi do del bagatge de què tothom pot disposar.

És per això que el C.D.E. sempre s'ha preocupat d'oferir periòdicament una sèrie de conferències sobre temes monogràfics considerats d'interès especial per als nostres objectius. Així doncs, coincidint amb el final de curs acadèmic (o sigui a l'inici de les vacances reals per a algú i virtuals per a la majoria) es programà el Curs que enguany ha tractat el tema citat al principi. I sols per destacar el valor de la proposta, transcriu un fragment de la presentació que la Magda Tomàs va fer del X CURS D'ESTIU. *La moral sexual ha condicionat i continua condicionant l'existència de moltes persones que, al llarg dels anys, han anat assumint postulats doctrinals més aviat repressius que no pas alliberadors. I a molta gent li costa, encara, sortir d'aquest esquema patriarcal de doble moral, de discriminació d'éssers humans per qüestió de gènere i d'opció sexual.// Pensem, doncs, que el tema escollit enguany continua vigent i actual. El volem reflexionar des d'una visió oberta, crítica, alliberadora, plenament humana i contemplat com a do de Déu, que ens pugui ajudar a viure la nostra sexu-*

alitat amb joia, amb esperança i amb plenitud.

La majoria del món occidental, que hem tingut formació religiosa de base, o laica (però profundament influïda per la moral ambiental d'arrel cristiana) recordem bé que la qüestió sexual, en general, es tractava a nivell elemental de Ciències naturals (preferentment de les plantes perquè era més *ligh*), quedava reservat al camp de la Medicina, o ja passava a tabú, i llavors queia en el secretisme, en la riota, en la ignorància i en la culpa. Poca era la gent que, en família, a l'escola, o en qualsevol altre grup social no especialitzat, parlava de manera clara i lliure, sobre aquest aspecte de la naturalesa humana. L'amor i l'afecte entre les persones es contemplaven des d'altres angles. L'esperit i el cos: dos ens que, dirigit un cap amunt i l'altre cap avall, mai no podien fer amistat. Els temps canvien, s'han airejat espais reclosos i ara ja és hora de considerar la sexualitat amb naturalitat respectuosa i joia, i en el punt mig entre l'atrofia mental anterior i la tendència a la hipertròfia que ara la societat afavoreix. ¿I les Religions què hi diuen? Cap novetat.

La nostra àrea geogràfica és cristiana, però (deixant de banda les causes) en les circumstàncies de pluralitat de religions en què ens movem, a tocar unes amb les altres, totes plegades hem d'esforçar-nos per conviure amb respecte, i el primer pas és el coneixement mutu per tal de no fer judicis de valor a priori i des de la ignorància. Per començar a informar-nos de veritat i sense tòpics, s'han

convidat persones del tot acreditades dins de les respectives religions: cristiana, jueva i musulmana. Totes compartim un tronc comú: l'Antic Testament, origen col·lectiu de les tres religions dites del Llibre. L'autoritat teològica amb què Malka González (Judaïsm), Joana Ortega (Església Evangèlica) Magda Tomàs (Església Catòlica) i l'aiatol·la Yaratullah Monturiol (Tradició Musulmana) presentaren la seva fe, i en especial la descripció de com són considerats l'afecte i la sexualitat en la pràctica de les respectives religions, va clarificar molts conceptes. Veritablement cal anar sempre a les fonts per formar opinió amb l'ajuda contrastada del debat posterior. Una cosa és sentir tocar campanes i l'altra és escoltar amb atenció paraules d'origen.

Com és obvi, l'aspecte científic l'aportà la Teresa Forcades, doctora en Medicina i membre de la Comunitat Benedictina. Conferència extensa i densa de continguts, però també amb l'exposició pedagògica i amena a què ja té acostumada una audiència insaciable.

Molt interessant va ser també la participació de l'Associació Cristiana de Gais i Lesbianes a partir de com, tot vencent inèrcies, han pogut situar la pròpia vivència sexual al si de la família i dels altres grups socials.

No queda espai per a comentar la pel·lícula "Te doy mis ojos" que es projectà, però com que ben segur que quasi tothom la deu haver vista, és ben fàcil d'imaginar com devia ser de rendible i animat el fòrum que la va seguir.

Joana Ripollès

Dones i religions

Jornada del 28 de Maig 2005. Donada la influència moral que tenen les tradicions religioses en la societat i l'actual pluralisme religiós existent, aquesta Jornada organitzada pel Col·lectiu, ha estat una excel·lent ocasió per aprofundir en determinats aspectes que ens afecten com a dones.

A Catalunya, amb l'arribada massiva d'immigrants ens cal anar cap a un pluralisme qualificat en els nivells sociocultural, polític i també religiós, i les dones podem fer-hi molt. No hem de defugir aquesta responsabilitat que ens obliga a desfer prejudicis, cercar un apropament, i trobar punts comuns en la nostra tasca com a dones feministes per l'alliberament de totes i tots, i per a una millor cohesió social.

Les dues ponències: *"El sistema patriarcal i la seva consolidació des de les religions politeïstes i monoteïstes. Anàlisi d'una perspectiva de gènere"*

per l'antropòloga Dolores Juliano i *"Catalunya i el pluralisme religiós: Com es veu des d'una perspectiva feminista integradora"* per M^a del Mar Riera, sociòloga, molt ben estructurades i amb un contingut ric en dades significatives. Ens han fet veure la influència del llenguatge en la imatge que se'ns ha donat de Déu i la retroalimentació de la visió masculina de Déu en la justificació que s'ha fet del poder que ostenta el baró en la construcció i permanència del sistema patriarcal.

La saviesa i bonesa de les tradicions religioses

s'han vist fortament condicionades per aquesta estructuració del model patriarcal, i en conseqüència, en la situació de les dones. Això ens fa comprendre la necessitat de fer la nostra lectura dels textos de les pròpies tradicions tot superant interpretacions traspassades fortament de masclisme.

Des del testimoni de les participants en les dues taules rodones, budistes, cristianes, jueves i musulmanes, s'ha constatat la discriminació existent de la dona al si de les comunitats respectives d'una o d'altra manera, discrimina-

ció totalment injustificada des dels textos fundacionals. Hi ha hagut coincidència a atribuir aquest fet, a haver volgut considerar aspectes culturals com a essencials del missatge religiós, reforçant així el poder patriarcal opressiu.

És frapant que les contradiccions i les incoherències a causa del que hem esmentat, es donin en l'Església catòlica romana, per la seva forta jerarquització i dogmatisme doctrinal, amb la conseqüent resistència al canvi.

Voleu un exemple? En temps de Jesús, la cultura jueva no considerava el testimoni de les dones com a qualificat, i aquest aspecte cultural desuet i aliè a la nostra cultura, l'Església ara el manté. ¿I en el gest de Jesús, de confiar primer a les dones el testimoni i l'anunci de la seva resurrecció? On és l'essencial?

Isabel Roura

ACTIVITATS 3ª TRIMESTRE

Maria Martinell

Església Plural és una jove organització, molt propera al CDE, amb vocació d'incidir en la marxa de l'Església catalana amb un sentit crític, obert, plural i alhora constructiu, amb un cert punt de provocació mesurada, que cerca la reacció i la complicitat, no només dels qui ja comparteixen aquesta mateixa sensibilitat eclesial, sinó especialment de moltes persones que es reconeixen cristianes però que han perdut o no han trobat l'encaix de la seva fe en una institució com la que ara tenim. *Església Plural* ha instituït un guardó per a ressaltar una institució, un grup o una persona que dins la nostra església s'hagi destacat per una trajectòria especial i reconeguda de servei a l'evangeli de Jesús, que ens ajudi a reflexionar sobre el nostre compromís cristià i a projectar-lo en el temps, perquè les

properes generacions puguin tenir un ampli ventall de referents. El guardó porta el nom de Mn. Vidal i Aunós, en homenatge permanent al seu testimoni i, en ell, al de tantes i tantes persones anònimes que dediquen la seva vida al servei dels altres, sense preguntar quins colors vesteixen. Aquest guardó ha estat atorgat enguany, el dia 29 de juny, a la nostra estimada Maria Martinell i Taixonera, i també als familiars de Mn. Vidal i a la Parròquia del Carme.

La generació que va trasbalsar l'Església del nacionalcatolicisme és fruit d'un Concili Vaticà II que es va viure amb una gran esperança en l'Església de Catalunya. La Maria i tants altres que com ella van treballar i molts encara continuen treballant, per mantenir viva l'esperança conciliar, es mereixen sobradament aquest guardó, ▶

que no és, ni més ni menys, que el reconeixement que la generació que els seguim els fem a la seva tasca i llegat.

La Maria té una llarga vida de treball dedicat a l'església des de vessants diferents, i s'ha significat clarament en el camí que estan fent les dones pel reconeixement de la seva plena presència en l'església.

Va dirigir un taller al fòrum "Home i Evangeli" - que anys més tard va canviar el nom per "Vida i Evangeli", un taller, deia, que portava per títol una cosa com *Feminisme i cristianisme*. Ella ja tenia el cuquet del feminisme ficat al cor de feia temps. Estava al dia sobre el pensament teològic feminista i mantenia contactes amb moviments francesos i d'altres bandes. Eren els anys vuitanta, el 86 concretament, quan el feminisme ja havia recorregut un llarg camí. Hi havia hagut temps suficient perquè aquest moviment hagués rebut tota mena de penjaments i hagués estat desprestigiada en tota regla també dins de l'església.

A partir d'aquell taller va néixer el CDE. En els primers anys i mentre la Maria va ser directora de l'ICEBS

va anar guiant el grup. Va col·laborar a obrir els ulls i les oïdes al coneixement d'altres grups, i va indicar temes i lectures que d'alguna manera eren novetat, ja que estava al dia quant al pensament i, a més, coneixia els entramats de l'església catalana.

Cada vegada que el CDE ha hagut d'explicar els seus inicis no ha oblidat de mencionar, encara que ella no ho sàpiga, el seu paper cabdal com a membre del grup inicial, i l'empenta i l'aixopluc que li va donar, ara que ja fa quasi vint anys que camina. En aquell moment ella era una peça única del mosaic. Les dones del nostre entorn no s'havien preguntat mai encara quin era el seu lloc en una Església totalment conduïda pel masculí, mentre que la societat ja avançava cap al ple reconeixement i acceptació de les dones a tots els nivells.

Les que vam assistir a l'acte d'homenatge que li feia *Església Plural*, li vam poder manifestar la nostra felicitació i la de tot el CDE.

Sefa Amell

Xarxa Europea de l'Església i Llibertat

XV Congrés anual a Colmenar Viejo (Madrid), del 5 al 8 de maig 2005.

Entitats convocants: Comunidad de Santo Tomás, Somos Iglesia i Col·lectiu de Dones en l'Església.

Tema: *Un altre món és possible des d'una Església renovada sense discriminació de gènere*

Aquest any, la Comunitat de "Santo Tomás" va ser l'encarregada d'organitzar la trobada, que va resultar ben reeixida.

Els participants, gairebé tots els mateixos dels anys anteriors, representaven entitats procedents de: Àustria, Bèlgica, França, Alemanya, Itàlia, Països Baixos, Portugal, Suïssa, Gran Bretanya i el grup CFFC-Europe.

L'ordre del dia, com sempre ben atapeït, venia anunciat amb antelació a la revista trimestral "Euro News".

L'any passat els grups feministes vam insistir en què s'adoptés el gènere com a tema central. Alguns participants-homes també el van recolzar.

El divendres, dia 6 va ser el dia més ple. Es van fer dues sessions plenàries i quatre tallers.

- 1ª sessió plenària: *Informació sobre els contactes i possibilitats de cooperació amb el Consell d'Europa i la Unió Europea*. La informació va ser donada pels dos representants al Consell d'Europa. Tothom va es-

tar d'acord en la necessitat de ser-hi present.

- 2ª sessió plenària: Sobre el tema clau: *Un altre món és possible des d'una Església renovada sense discriminació de gènere*. Hi va haver aportacions, diàleg, i finalment es va presentar la següent resolució: "Comprometem la Xarxa Europea a integrar la perspectiva "gènere" en tots els seus objectius i treballs com una exigència de justícia envers les dones i els homes. La Xarxa vol posar la riquesa de la paritat entre homes i dones com a fonament de tota vida comunitària".

Els quatre tallers van ser sobre: Gènere, Diàleg interreligiós (també el Fòrum Social Europeu), Abús sexual a l'Església Catòlica i Reunió del Congrés Europeu de DDHH en l'Església.

Les resolucions finals es publicaran a l'"Euro News".

El dissabte, dia 7, ens vam traslladar a Madrid a una parròquia de Claretians. S'hi van presentar les tres ponències, que havien estat treballades prèviament, per l'as-

semblea de les entitats convocants i pels membres de la Xarxa Europea. Les nombroses aportacions van ajudar a enriquir-les. Els temes:

1) Anàlisi de la conjuntura de la societat espanyola (Problemes i reptes).

2) Posicionament dels cristians de base davant alguns reptes de l'actualitat.

3) Quines són les vies de sortida?

La celebració comunitària de Pentecosta (que es va avançar) va ser rica en tots els aspectes de contingut i de participació.

I finalment com a nota festiva se'ns va obsequiar amb un esplèndid concert de la coral "Pedro Casaldàliga", dirigida per l'Evaristo Villar. Les cançons molt ben escollides, i va ser molt aplaudida "L'Empordà" que els seus esforços els va costar, segons van dir, però al final van donar un bon resultat.

L'endemà, diumenge, com es fa sempre, es va dedicar el matí a qüestions organitzatives.

I ens vam acomiadar fins el proper congrés que es farà a Aleman-

►
 nya, el tema serà: *El diàleg inter-religiós respecte a les qüestions patriarcals i de gènere en les tres religions monoteistes amb origen en Abraham.*

S'està preparant un opuscle amb el treball realitzat a partir dels temes, aquest podria ser el material de treball dels tercers dilluns. I es podria publicar a la nostra revista.

Transcrivim l'última part del missatge final:

(...) Nos hacemos estas propuestas con honestidad y sin perder el humor. Secundando la fina ironía de González Faus, nosotros, cristianos y cristianas de base, no vamos a negar la Eucaristía a María de Nazaret por haber convivido con José antes de casarse; ni vamos a denunciar anónimamente ante la

Sagrada Congelación para la Doctrina de la Fe a José, su casto esposo, por haber dudado de la virginidad de María; ni, por más escandaloso que parezca, vamos a privar del sacerdocio al laico Jesús de Nazaret por haber celebrado su primera misa en medio de una cena de familia. ¡Vamos a recuperar la alegría! Gracias.

Assumpta Sesma i M. Pau Trayner

Abuelita Margarita

L'esperàvem expectants. Una mica amb retard va aparèixer plena de vitalitat amb la seva llarga cabellera blanca i la seva vestimenta peculiar, el huipil i la faldilla fins als peus. Els ulls verds, penetrants, *el pas dels espanyols*, va dir rient. Es va presentar: *Em dic Margarita Luz García i vinc de Calixto (crec que resultava familiar a tothom, el Jorge Negrete dels nostres temps). Visc al "rancho", és el meu lloc perquè quan vaig anar a la ciutat, de seguida que vaig poder "me regresé" a la muntanya.*

Ha vingut per assistir a la Fira de la Terra.

Escriure sobre la Margarita no té gaire sentit, se l'ha de veure, se l'ha d'escoltar perquè només ella pot comunicar amb la seva energia i simpatia el que ella n'ha fet l'objecte de la seva vida: donar un missatge de pau i d'amor. I ve als països occidentals ja que n'estem força mancats.

Va explicar moltes coses, entre elles que, quan tenia 40 anys li van parlar dels cercles de la dansa, del sol, de la terra, de la lluna, i la búsqueda de

la visió. Ara veu que la Mare Terra és una, abans creia que hi havia diferents cultures. A partir d'un centre tots ens trobem a la mateixa distància. Hi ha quatre direccions,

ons, es parla de punts cardinals, però ella diu que a l'est es troben els nens, a l'oest, els pares, al sud, la joventut i al nord, els avis. Hi ha una línia recta que uneix els nens i els pares perquè van junts, però l'altra línia està per fer. Abans els educadors dels joves eren els avis, ara s'ha perdut. Però, ella té l'experiència de joves amb qui hi ha anat a parlar que li demanen que els porti més avis.

Després va explicar el per què de la seva vesti-

menta. En principi és perquè està convençuda d'alguna cosa. El "huipil" (com una brusa llarga) és igual per davant que per darrere. El món en què es vivia, fa temps, era

una unitat, no hi havia, doncs, ni davant ni darrere. El "huipil" està brodat amb flors, totes diferents perquè *la vida és així, res no és igual*. Quan una persona acabava una peça tot seguit en començava una altra, com la vida de l'esperit que no s'acaba. Però ara, malauradament, es ressent que els joves es vesteixin com els europeus, ella els diu: *La manera de vestir té teologia, rescatin el seu vestuari.*

La faldilla és la campana que ens connecta

amb la Terra. Les dones tenim una boca per donar i protegir la vida, ha d'estar coberta per aquesta campana.

Ella segueix la religió dels seus avantpassats que es basa en la Natura. *En nosaltres s'integra el Gran Esperit, jo l'anomeno d'aquesta manera. Déu amb cos de dona, amb cos d'home. Di-os per mi és sempre la dualitat. M'agrada veure'l a través de totes les coses. Si també està en mi, doncs, jo sóc Déu.*

Els aymaracs del Perú i de Bolívia diuen: "Conociendo y reconociendo lo sagrado de nuestro cuerpo"... Sí, hem de veure el nostre cos com a sagrat.

Va acabar donant-nos un bon consell: *És molt bo riure. Les rialles fan bellugar les vísceres i els problemes se'n van.*

I el missatge final va ser reblar el que ja creiem: El canvi ve per la dona.

Carne Fortuny

Activitats del CDE

Manresa activa

El dia 1 d'abril d'aquest any 2005 i en una sala d'un local annex al Convent de Santa Clara de Manresa, que les Germanes Dominiques ens han deixat molt gentilment, ens reunim per primera vegada amb la il·lusió de parlar i treballar dins del marc de la teologia feminista.

La nostra M.Pau Trayner ha accedit a venir un cop al mes per marcar-nos la pauta i sobretot

per aprofitar-nos dels seus dons de pedagoga, doncs, som un grup molt poc avesat en aquests temes.

Tot va sorgir del dia en què la Trayner va venir a presentar el llibre *Dones Bíbliques*, el 19 de febrer. Vaig copsar per l'assistència i l'expectació que es va crear que el tema interessava abastament. Encara que el nombre del grup oscila de 8 a 10 persones,

hem arrencat. Espero que el proper curs podrem continuar amb la mateixa il·lusió. Tant de bo que aquestes trobades donin fruits i motivació per anar fent camí en aquesta coneixença del nostre no-lloc i de la nostra invisibilitat, tot i que la immensa majoria ni de l'església ni de la societat, en sigui conscient.

Fina Ribot

Gràcia 2005

Com cada any la sortida de final de curs del Col·lectiu de Girona ja ha arribat. El passat 9 de juliol, després del bon regust que ens va deixar el lloc l'any passat, l'Ermita de la Mare de Déu de Gràcia a Pineda de Mar, vàrem pensar que hi podríem passar una bona estona i que al mateix temps hi podrien venir les companyes que l'altra vegada no hi van poder ser.

La caravana de cotxes va sortir al migdia de Sant Pau, tot a punt, neveres menjar, ampolla...i ganes de passar-ho bé. El temps semblava que volia fer-nos la gaitza, era un matí gris i tapat, però un cop a dalt es va tornar clar i assolellat. La panoràmica que d'allí es contempla pagava tots els esforços i neguits del matí i el camí, oi Piua?

La Mare de Déu dins l'Ermita ens rebia amb els

braços oberts mentre tafaneres voltàvem per tot arreu identificant les figures del mosaic que li fan companyia. Guaita !!... un peix...!! i una casa...!! les campanes...? Un pop...!! una gavina..., és un estel!! .. oh! la lluna... Ens vàrem meravellar de nou i vam fer un gran enrenou!!

Un cop acabada la pregària, fent memòria del CDE i de les companyes, que per diferents raons (família, malalties, feina...) no hi podien ser, ens vam asseure a dinar els entrepans que havíem portat, tot compartint

les postres (quines cires tan bones!) el cava i la companyia.

De la gresca sota el porxo, que se'n pot dir? d'una cosa es passa a l'altra. Va començar la Maria i mentre l'Empar reia, un basc molt simpàtic va aparèixer de la mà de l'Eva i la Neus, llavors sí que va ser un no parar... acudit rere acudit... ara l'Anna, la Dolors V... quin tip de riure, oi Trini? Què devien pensar les gavines que volaven per sobre l'Ermita?

L'Ana P no s'ho podia creure...la Teia, en Perpi, en Joan i la Puà..., també

la Judith, la Ruth i l'Assumpció s'hi van apuntar, per no deixar-nos enrere la Mª Carme, la Dolors R..., sí tothom, quin cor de riures!

Ben enriolades ens vàrem acomiadar de la Mare de Déu de Gràcia que també reia per sota el "nas" i vam fer cap a Pineda. Després de fer el cafè en una terrassa, convertits en improvisats "cicerones", vam anar de visita a tots els llocs on podíem trobar obres d'en Josep Perpiñà: al temple per veure el sostre del Santíssim, a la plaça de la Pubilla, a la rotonda de l'11 de setembre, a la plaça de les Creus ...una ruta turística i cultural improvisada!! La comitiva es va reorganitzar i va emprendre el camí de tornada deixant enrere una jornada que mai no oblidarem.

Neus Estol i Pérez
CDE de Girona

Un home amb pell de la dona

Aquesta ponència va ser escrita pel Congrés de Psicologia Social celebrat a Mèxic el 1999, en castellà i en forma impersonal. En signar, Joan Batlle, es van pensar que es tractava d'una dona americana. Quan vaig presentar-la es va organitzar un aldarull, i alguns homes es van aixecar picats. Però, el "Colectivo Feminista de México" em va animar a què la llegís. L'endemà, el "Colectivo" volia llegir un comunicat a un polític i van pensar que, com a home i estranger que era, no seria interromput. I així va ser. Jo vaig començar a llegir i va continuar una dona. Recordo amb emoció l'acollida d'aquelles dones, tan valentes i tan menysvalorades en aquella societat molt masculista. I com a punt final, l'acomiadament a l'aeroport fent el signe feminista.

EL FEMINISME: UNA APROXIMACIÓ PSICOSOCIAL

I Una mica d'història

Heus ací que el mascle humà en un moment de la història, que desconeixem, pren el poder, i llavors, renuncia a desenvolupar-se plenament. Hi ha una coincidència per part de molts autors en assenyalar que a la Prehistòria l'home caçador fa valdre, la importància de la seva funció i s'apodera del poder matriarcal, servint-se d'un argument aclaparador: ell és el proveïdor de la manutenció. Aquest fet va estretament unit a

la violència i a la força.(...) Més tard, encara que amb el desenvolupament de l'agricultura canviï radicalment la manera de viure dels nostres avantpassats, el poder no canvia. La dona no només s'ocupa de la família, sinó que a la llarga esdevé recol·lectora; l'home es reserva el protagonisme, continua caçant, i controla la intenció. Aquí ja va començar la multiactivitat de la dona vigent. (...) La seva pròpia opressió és la llavor damunt la qual es desplegaran

unes habilitats que configuraran una herència genètica, reforçada generació darrera generació.(...)

II. Capacitats i habilitats desenvolupades per la dona

Haig d'advertir que barrejo els conceptes habilitat i capacitat perquè els graus de desenvolupament en funció de les circumstàncies d'actualització educacional i ambiental generen diferències individuals, tot procurant generalitzar el més possible.

1. L'economia del temps: De bell antuvi la dona ha de fer moltes coses, i el dia té 24 hores. Les dones treballadores han fet en aquest àmbit de la necessitat, virtut. Conseqüència: una vida menys relaxada que la nostra.(...)

2. En l'àmbit sensorial: vista més desenvolupada i més gran quantitat de cèl·lules còniques en la retina, la qual cosa permet un camp de visió més ampli. La visió de l'home és més rectilínia i això fa que dispari més bé en les guerres, o que esgrimís més bé l'espasa a l'edat mitjana.(...)

3. La dona té també més desenvolupats l'oïda i els sensors tàctils, per això les dones es toquen més entre sí perquè és agradable.(...)

4. La dona té una gran capacitat de resistència davant del dolor, en canvi l'home la té sobretot, si va acompanyat d'un esforç físic.(...)

5. En general la dona té una capacitat perceptiva superior i una major amplitud d'atenció que li per-

met poder fer més d'una tasca alhora amb més facilitat que l'home.

6. La superioritat es manifesta en allò que s'anomena intel·ligència emocional, és a dir, la dona escolta més, per tant aprèn més i comet menys errors. (...)

7. Té més capacitat d'anticipació.

8. Detecta, en general, millor els tons i les contradiccions, per tant, detecta la mentida amb més facilitat.

9. Té una capacitat empàtica més gran i és més detallista.

Totes aquestes aptituds, avui en les societats desenvolupades, han esdevingut essencials, però, àdhuc, la dona en la seva incorporació al món del treball ha interioritzat molt bé les capacitats masculines, les bones i les dolentes. En tot cas, han caigut barreres. (...)

CONCLUSIONS: La dona, malgrat tot, malgrat la seva importantíssima aportació a la història de la humanitat, encara avui és discriminada. El tic que tenim els homes cap a les dones és una barreja d'autoritarisme i paternalisme. . . ens agrada tenir-les sota la nostra protecció. (...)

El feminisme com a moviment que reivindica la igualtat jurídica, econòmica i social de la dona és més vigent que mai. S'han conquerit fites en els tres àmbits però resta molt per fer. (...)

Per tant, el feminisme és essencial, no hi ha cap país del món amb una veritable igualtat.(...) El Conveni de la ONU de 1979 sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació de la dona és encara lluny d'aplicar-se. Crec que és hora de posar el feminisme en el seu lloc, com a un dels moviments del que hem de formar part tots els que defensem el desenvolupament integral de la persona. Ha de ser un moviment dirigit per les dones, en el que únicament les dones debatin les propostes des de la seva realitat, no obstant, tots els progressistes del món n'hem de formar part diríem que, moral-

ment. Ha arribat el moment en què tots els progressistes homes i dones diguem: Jo sóc feminista.

(...) I al llarg de la Història, entre les lluites reivindicatives, no hem d'oblidar les sufragistes, que van patir la pitjor de les humiliacions, la mofa de la policia i dels ciutadans. Elles i totes les feministes de la història han ocupat un lloc d'avantguarda en la lluita per una humanitat més lliure. Avui la lluita continua, però si no incorporem els valors feministes de la generositat, de la fortalesa, de la valentia, de la tolerància, la humanitat s'estancarà.

Enfront de la cultura de la guerra, del poder, de l'ansietat i de la depressió reivindico la cultura de la dona, la de lluitar, treballar, caure, aixecar-se, tornar-se a aixecar, estimar, ésser forta: la cultura del construir. (...) Junts, homes i dones,- ordre que canviï expressament, -canviarem aquest món i donarem un llegat millor als nostres fills i als fills dels nostres fills. Per això des d'avui i per sempre, us dic: Sóc feminista.

Joan Batlle
Psicòleg

22 de juliol "Santa Maria de Magdala" Patrona del CDE

Aquest any i tal com es va anunciar a les sòcies del Col·lectiu, es va prendre la decisió d'anar a celebrar la Diada amb les companyes de Girona. Quina gran descoberta!

Anem amb la Renfe i l'horari no és gaire respectat, però encara bo que hi hem pogut arribar, ja que de tant en tant ens adonàvem que parava, sortia el conductor, tocava alguna cosa i, tornàvem a arrencar. Finalment, ja som a Girona i les nostres companyes ens esperen amb cotxes a l'estació per anar a la Parròquia de Sant Pau sense perdre temps, on estan pendents de la nostra arribada per a la celebració.

Alegria, abraçades, petons, i tot seguit entrem a la magnífica capella del Santíssim, on es desenvoluparà la nostra Eucaristia, acompanyades pels preveres Ignasi, responsable de la parròquia que ens acollia, i Vicenç, rector també de la parròquia de la població empordanesa d'Ullà. Alhora, comptarem també amb la presència d'alguns companys giro-

nins que comparteixen els objectius del CDE.

Encetem la celebració amb la participació de la Mariàngeles

pressions, que podem dir que no deixa indiferent a ningú dels que l'estem escoltant. Ans al contrari, descobrim unes ànsies de conèi-

Coscolluela, tot explicant-nos què representa per al cristianisme l'actuació i l'exemple de Maria de Magdala; exposició que ens fa d'una manera tan viva, tan convençuda i amb un riquesa d'ex-

xer en profunditat la gran dona que ha estat Maria de Magdala però a qui els jerarques de l'Església, no li han atorgat tot el reconeixement, i simbologia i protagonisme que es mereix.

▶ Tot seguit passem a la celebració d'una Eucaristia, participativa, íntima, en un marc esplèndid, que ens fa ser conscients del que representa recordar l'Últim Sopar.

Finalitzat l'acte religiós ja comença la gresca; ben organitzats/des, amb els cotxes marxem al restaurant "Mas Nou" on ens serveixen un dinar exquisit. A les postres brindem amb el cava que molt gentilmente ens ha obsequiat la parròquia de Sant Pau, i tot seguit s'inicia una sobretaula joiosa i distesa: acudits, rialles, bromes, en una paraula, aquelles estones que no es poden oblidar. Un exemple del que hem viscut, ha estat el comentari d'una companya de Girona que va dir abans de trobar-nos: "Quan hi siguin les de Barcelona, no podrem riure tant", però cal, la companyia ha estat tan magnífica que quan això s'ha recordat, ens hem adonat que totes estàvem gaudint d'allò més amb

una total llibertat d'expressió. Femenomenal!

Arriba l'hora d'acomiarar-nos i creiem que tenim ganes de deixar instaurada la celebració de la nostra Patrona a Girona. Està clar que és quelcom que s'ha d'aprovar, però, si la resposta ha de venir de les que hi hem participat, no queda gaire lloc a dubtes.

Es fa difícil explicar la percepció que se sent quan es veu un Col·lectiu viu, que estant ubicat allà on sigui, totes treballem amb el mateix objectiu: que l'Església amb tota la seva "jerarquia" sigui capaç de reconèixer la paritat entre home i dona. Com més ens endinsem en la lectura de la Bíblia, més ens adonem de les interpretacions tendencioses vers un poder establert dominat per homes.

Jesús no discriminava. Mai no va fer cap separació per raó de sexes. Pere el va negar i Maria Mag-

dalena va estar allà al peu de la creu.

Pere tornà a negar-ho, i a l'instant el gall cantà. (Jn 18,27).

Vora la creu de Jesús hi havia la seva mare i la germana de la seva mare, Maria, muller de Cleofàs, i Maria Magdalena. (Jn 19,25).

Així doncs, cada vegada més estem convençudes que el nostre deure és seguir el manament que va fer Jesús a Maria Magdalena, primera persona que el va veure després de ressuscitar.

Diu l'Evangeli:

Després que Jesús hagué ressuscitat el diumenge de bon matí, es va aparèixer primer a Maria Magdalena, de qui havia tret set dimonis. (Mc 16,9)

Maria Magdalena anà a trobar els deixebles i els anunciava: "He vist el Senyor." També els va contar el que ell li havia dit. (Jn 20,18).

Comissió Permanent

RECORDATORIS

NÚRIA SAMPERE PUIGGRÓS

(24-12-1930 / 1-7-1905)

La vida de la Núria ha estat d'una total donació i senzillesa.

Va treballar preferentment amb els més dèbils, en va fer la seva meta, primer aquí i després durant quaranta anys a Bolívia i a

l'Argentina. La seva empremta evangèlica restarà per sempre a l'altra banda de l'Oceà.

Va tornar fa tres anys. La seva malaltia ha estat breu, la seva mort relativament ràpida. Tot ha esdevingut sense gens de renou,

en el més gran silenci, tal com a ella li hauria agradat.

Des del Col·lectiu, Núria, no et diem un *Adéu*, sinó un *A reveure!* Perquè tots caminem vers la Casa del Pare.

E. G.

CATALINA RIERA SALAS

Germana de la Caritat, (8-5-1939 / 23-6-2005)

Ha trobat la felicitat en l'amor als altres. Ha estat na Catalina una dona senzilla, amiga de col·laborar al bé comú.

De joveneta, es va llogar a casa d'una família d'El Terreno, on conegué les Germanes de la Caritat. Ingressà al noviciat als 18 anys.

Traspuava tranquil·litat. No es queixava dels mals moments. Evitava fer sofrir al seu voltant, empenia el "viure" amb un suau i dolç somriure(...) Era allà on feia falta. No per fer grans coses sinó per ajudar amb la comunitat a portar endavant els pro-

jectes. Persona de caràcter, realista, lliure, d'assenyada opinió.(...) Molt humana, tenia gran fortalesa i força de voluntat, malgrat la malaltia declarada des de l'any 1993.

Quan havia d'escriure alguna cosa no hi faltava la paraula estimació.(...) Estimava, i recomanava estimar com l'únic necessari que no passa mai i com a secret de la felicitat.(...) En els seus darrers dies digué als qui l'envoltaven: "Us estim" "Estimau-vos molt." TOTS.

Franca

AGENDA

Som conscients que una revista trimestral no pot oferir una agenda actualitzada. En el Col·lectiu periòdicament s'informa de les activitats dia a dia. Si hi esteu interessades/ats poseu-vos en contacte amb nosaltres.

Recordeu i reserveu-vos sempre:

PRIMERS DILLUNS DE MES (18,30 h.)

Tema teològic

TERCERS DILLUNS DE MES (18,30 h.)

Vida del Col·lectiu

ÚLTIMS DIVENDRES DE MES (19,30 h.)

Temps de pregària

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Institut Català de la Dona

Generalitat de Catalunya
Direcció General d'Afers Religiosos

Butlleta de subscripció

Quota anual 10€

Nom i cognoms _____ Adreça _____

Població _____ Telèfon _____

Tipus de subscripció anual per rebre *Paraules i fets de Dones*

A/. Domiciliació bancària

Nom del/la titular Adreça

D.P. Població

Banc o Caixa Entitat Control..... Oficina..... N° compte/llibreta

Us prego que fins a nova ordre carregueu al c/c o llibreta indicada els rebuts que us presentarà el Col·lectiu de Dones en l'Església, en concepte de subscripció al Butlletí *Paraules i fets de Dones*.

B/. Podeu també enviar transferència al Compte corrent del CDE número 2013 0121 48 0200449566

Signatura